

**PRZEMÓWIENIE INAUGURACYJNE JM REKTORA
SZKOŁY GŁÓWNEJ GOSPODARSTWA WIEJSKIEGO
W WARSZAWIE**

**PROF. DR. HAB. ALOJZEGO SZYMAŃSKIEGO
W ROKU AKADEMICKIM 2014/2015**

Wielce Szanowni Państwo!

Inaugurujemy dziś w naszej Uczelni nowy rok akademicki. Cieszę się, że widzę Państwa uśmiechniętych, w dobrym zdrowiu, gotowych do twórczej pracy. Nie ma jednak dziś wśród nas 28 członków naszej społeczności, którzy w minionym roku akademickim odeszli na zawsze. Bardzo Państwa proszę o powstanie i uczczenie zmarłych minutą ciszy...

Rozpoczynając kolejny rok pracy akademickiej, polskie uczelnie zadają sobie pytanie: jaki on będzie? Szkolnictwo wyższe przeżywa kryzys. Uczelnie coraz silniej konkurują o środki finansowe, o studentów, o przetrwanie i rozwój. A przecież tak bardzo potrzebna jest wspólna polityka w obszarze badań naukowych i ewolucji kierunków studiów!

Obawy wzmagają destabilizacja geopolityczna. Nasza cywilizacja okazała się bardzo krucha. Wojna na Ukrainie, która pochłonęła już ponad 3000 osób, starcia zbrojne na Bliskim Wschodzie i w Afryce wywołują niepokój i pytanie o przyszłość świata, bo przecież rozwój państw, uczelni i postęp zależą od wzajemnej współpracy, poszanowania praw narodów i drugiego człowieka. Nas Polaków, którzy w tym roku wspominamy 75. rocznicę hitlerowskiej i sowieckiej agresji oraz 70. rocznicę wybuchu powstania warszawskiego,

wojenna retoryka i agresja dotyczą w sposób szczególny. Niektórzy mówią: **Polacy są przewrażliwieni**. Ale mało jest nacji, które tak krwawo jak my musiały wywalczyć swój byt na Ziemi! W tym kontekście wyjątkową wymowę mają obchodzone w tym roku rocznice: 25-lecia pierwszych wolnych wyborów, 15-lecia wstąpienia Polski do NATO i 10-lecia naszej przynależności do Unii Europejskiej. To kroki milowe w naszej historii, kluczowe dla naszego bezpieczeństwa i rozwoju. O dwudziestu pięciu latach polskiej transformacji będzie dziś mówił Pan Profesor Jerzy Wilkin.

W obszarze nauki coraz bardziej odczuwalna jest rywalizacja. W światowym wyścigu liczą się duże, wyspecjalizowane ośrodki, zatrudniające wysoko kwalifikowaną kadrę, dysponujące potężną infrastrukturą techniczną. W Polsce stoimy przed zadaniem konsolidacji grup badawczych, które sprostałyby temu współzawodnictwu poprzez zdobywanie grantów, których celem jest rozwój osiągnięć naukowych świata. Pamiętajmy o tym, że wyniki badań nie należą do państw, lecz do całej ludzkości. Powinny jej służyć w równym stopniu.

Jaka jest obecnie sytuacja SGGW i jej pozycja? Kondycja uczelni jest bardzo dobra. SGGW cieszy się zainteresowaniem, jest lubiana przez pracowników i studentów, jest dobrze oceniana przez pracodawców. W ostatnim rankingu Webometrics, obejmującym ponad 20 000 szkół wyższych całego świata, Uczelnia awansowała o 5 pozycji na liście krajowej, zajmując na niej

17. miejsce, a także o ponad 320 miejsc na liście światowej i znajduje się wśród 10% najlepszych uczelni na świecie. Nabór na studia stacjonarne o 100 osób przewyższył poziom roku ubiegłego, nastąpił natomiast spadek zainteresowania studiami niestacjonarnymi, szczególnie II stopnia. Dziś naukę na I roku rozpoczyna 8000 studentów. W Uczelni studiuje ogółem 28 000 osób, w tym 25 500 studentów studiów inżynierskich i magisterskich, 540 słuchaczy studiów doktoranckich i ponad 2200 uczestników studiów podyplomowych. A na Ursynowskim Uniwersytecie III Wieku im. Juliana Ursyn Niemcewicza przy SGGW swoją wiedzę zgłębia 700 osób. Włączamy się do dyskusji na temat roli uczelni w perspektywie uczenia się przez całe życie. Wzorem Uniwersytetu Warszawskiego powołaliśmy w tym roku Uniwersytet Otwarty dla wszystkich, którzy chcą pogłębiać swoją wiedzę i kompetencje w określonej tematyce. Trwa nabór na 54 kursy. Kontynuujemy działalność Wszechnicy Żywnieniowej i podobnych przedsięwzięć.

Szanowni Państwo!

Serdecznie witam wszystkich Państwa, a szczególnie studentów I roku, gratulując im pierwszych sukcesów. Rozpoczynacie ważny okres życia: wspaniałą przygodę intelektualną, umożliwiającą rozwój Waszej wiedzy i Waszych talentów. Będziemy się starali Was wspierać. Wykorzystajcie dobrze możliwości uczestnictwa w kołach naukowych, zespołach artystycznych,

sekcjach sportowych, w działalności samorządowej. Witam w SGGW i życzę powodzenia.

Drodzy Studenci!

Proszę, byście pamiętali, że jesteście tymi, którzy będą stanowić przyszłą elitę kraju, a to zobowiązuje. Być absolwentem SGGW, to wziąć odpowiedzialność za przyszłość obszarów wiejskich, stanu środowiska i gospodarki żywnościowej kraju, tak jak czynią to Wasi poprzednicy. By sprostać wymogom współczesności, musicie być kompetentni!

Dostojni Goście!

Podobnie jak inne polskie uczelnie widzimy konieczność weryfikacji programów studiów pod kątem ich przydatności dla gospodarki i społeczeństwa. Jak jest to ważne widzimy dziś, gdy konsekwencje wojny na Ukrainie tak mocno odczuwa gospodarka, szczególnie polscy sadownicy i ich rodziny, wśród których jest wielu absolwentów SGGW. Sadownictwo, dające Polsce dotychczas trzecie miejsce w świecie w produkcji jabłek i pierwsze w ich eksporcie, przodujące w produkcji i eksporcie owoców, stanęło w obliczu poważnego kryzysu. Dziś złagodzenia jego skutków upatruje się w potencjale parku technologicznego, w wiedzy w zakresie przechowywania owoców,

w umiejętnościach zarządczych i poczuciu jedności polskich sadowników. W wielu obszarach widać, jak ważne są sprzężenie badań naukowych i nauczania z gospodarką oraz poziom wykształcenia społeczeństwa dla ochrony rodzimych przedsiębiorstw.

Apeluję do władz wydziałów i całej społeczności o rozwagę w tworzeniu nowych kierunków studiów opartych na modzie. Nie popadajmy w demograficzną panikę! Rozwijajmy te dziedziny badań i kierunki studiów, w których nasza Uczelnia ma utrwaloną pozycję i dobrą kadrę. Tegoroczna rekrutacja potwierdza, że nowe kierunki studiów powinny wyrastać z prowadzonych u nas badań podstawowych, które dotyczą rolnictwa i jego otoczenia, gospodarki żywnościowej i środowiska.

W SGGW połowa studentów pochodzi z obszarów wiejskich i większość z nich wraca tam po zakończeniu studiów. Są rolnikami, leśnikami i lekarzami weterynarii, przedsiębiorcami, samorządowcami, nauczycielami. Potencjał 6000 absolwentów rocznie jest potężnym kapitałem do tego, by wspólnie, z korzyścią dla Uczelni i społeczeństwa, rozwijać kraj, wykorzystując możliwość pozyskania na ten cel znaczących środków unijnych. Mam nadzieję, że nasi absolwenci rozszerzą współpracę z macierzystą uczelnią i sięgną po innowacyjne projekty naukowców SGGW.

Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie jest uczelnią akademicką, która stawia na rozwój badań. Coraz silniej angażujemy się w

realizację projektów z funduszy strukturalnych i międzynarodowych. W minionym roku zespoły badawcze naszej uczelni realizowały:

- 21 projektów z funduszy strukturalnych na łączną kwotę ponad 135 milionów złotych,
- ponad 70 międzynarodowych projektów badawczych, o 20% więcej niż w roku ubiegłym, o wartości ponad 27 milionów złotych,
- 27 międzynarodowych projektów dydaktycznych z łącznym budżetem 5,5 miliona euro.

Z funduszy krajowych finansowane są badania przy realizacji 93 grantów Narodowego Centrum Nauki oraz Narodowego Centrum Badań i Rozwoju na łączną kwotę ponad 40 milionów złotych. Na podstawie niedawno rozstrzygniętych konkursów podpiszemy 4 kolejne umowy w Programie Badań Stosowanych na łączną kwotę blisko 9 milionów złotych. W 3 z nich SGGW będzie liderem.

Na pierwszym w tym roku posiedzeniu Senat SGGW pozytywnie zaopiniował wnioski przygotowane przez 15 zespołów badawczych Uczelni w ramach I konkursu nowego programu strategicznego NCBiR Biostrateg, poświęconego środowisku naturalnemu, rolnictwu i leśnictwu. Ich wartość przekracza 263 miliony złotych. W 9 z tych wniosków liderem konsorcjów naukowo-przemysłowych jest nasza Uczelnia.

Cieszy nas, że wzrasta liczba doktoratów i habilitacji. W minionym roku akademickim pracownicy SGGW uzyskali 11 tytułów profesorskich, 53 habilitacje i 70 doktoratów. Cieszą naukowe osiągnięcia, wśród których odnotowano między innymi wykazanie przeciwnowotworowej aktywności grafenu, uzyskanie mleka o maksymalnej wartości prozdrowotnej, wyhodowanie nowych odmian owoców, w tym minikiwi, które obecnie wchodzi na rynek, czy opracowanie metodyki prognozowania stanu wody oraz nowych metod posadawiania konstrukcji na gruntach wrażliwych.

Ważnym wydarzeniem minionego roku było otwarcie Weterynaryjnego Centrum Badawczego SGGW – zespołu laboratoriów wyposażonych w najnowocześniejszą aparaturę. Centrum sfinansowano ze środków Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego w kwocie 15 milionów złotych. Prowadzone są w nim badania z udziałem pracowników innych uczelni, w szczególności Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego i Politechniki Warszawskiej, nad rozwiązywaniem problemów związanych z chorobami współczesnej cywilizacji.

W obszarze badań wyzwaniem jest duża konkurencyjność i niski współczynnik powodzenia w aplikowaniu o granty. Zadajemy sobie pytanie, jak nie dopuścić do zniechęcenia, jak motywować kadrę do aplikowania o nowe środki z nowej perspektywy funduszy unijnych i Horyzontu 2020. Udział w konkursach jest konieczny i nawet kilkuprocentowy sukces jest bardzo ważny.

Bardzo dziękuję pracownikom, którzy wykazują aktywność w przygotowywaniu projektów, i proszę o dalsze działanie w tym kierunku. Zapewniam, że pracujemy nad doskonaleniem systemu oceny tak, by jak najlepiej uwzględnił Państwa aktywność i pracowitość.

Szanowni Państwo!

W minionym roku akademickim głównym elementem rozwoju było rozszerzenie współpracy nauki z gospodarką. Podpisano 200 porozumień z otoczeniem gospodarczym. Uczestniczymy w 8 klastrach i porozumieniach sieciowych, które też koordynujemy, a wiele z nich ma charakter strategiczny dla regionu i kraju. Włączyliśmy się w działalność Mazowieckiej Rady Innowacyjności oraz Komitetu Monitorującego Regionalny Program Operacyjny przy Urzędzie Marszałkowskim Województwa Mazowieckiego. Jako jedna z 12 uczelni w kraju realizujemy „Inkubator Innowacyjności”, którego celem jest wspieranie procesu zarządzania wynikami badań naukowych. Jest on realizowany pod patronatem Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. SGGW została zaliczona do elitarnego grona jednostek naukowych na zaktualizowanej Polskiej Mapie Drogowej Infrastruktury Badawczej.

We wszystkich obszarach naszej działalności niezmiernie ważna jest współpraca międzynarodowa, którą prowadzimy z 250 partnerami z różnych kontynentów. W minionym roku odwiedziło Uczelnię ponad 200 gości, w tym

duża grupa profesorów wizytujących. Zorganizowano ponad 50 międzynarodowych konferencji, a w obszarze dydaktyki realizowanych jest 7 anglojęzycznych programów nauczania. Do 600 wzrosła liczba studentów zagranicznych studiujących w SGGW i po raz pierwszy przewyższyła liczbę studentów naszej Uczelni wyjeżdżających za granicę.

Szanowni Państwo!

Pomimo dobrej ogólnej kondycji Uczelni, widzimy potrzebę zmian systemowych. Powstaje pytanie, jak sprawić, by obawa o utratę stanowiska, nadgodzin i konieczność dodatkowego wysiłku nie przesłoniły potrzeby reform, które otworzą nam nowe możliwości rozwoju. U progu kolejnego 100-lecia SGGW należy rozpocząć dyskusję na temat restrukturyzacji jednostek podstawowych. Do tych zmian potrzebna jest determinacja całej społeczności akademickiej!

Dostojni Goście!

Uczelnia jest potężną instytucją, w której pracuje prawie 3 tysiące osób. Studiuje ponad 28 000 studentów i słuchaczy. Dlatego bardzo ważne są bezpieczeństwo i dobre warunki pracy. Baza materialna w SGGW jest bardzo dobra. W tym roku przystępujemy do porządkowania i zagospodarowania skarpy wiślanej oraz wprowadzenia zmian w architekturze krajobrazu terenów w nowej części kampusu poprzez generalny remont dróg dojazdowych

i chodników. Chcemy również, by pojawiły się tam piękne nowe klomby i drzewa.

Nasza uwaga skupia się też na działaniach o charakterze socjalnym. Jednym z nich jest zapewnienie społeczności akademickiej lepszej opieki medycznej świadczonej przez Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej SGGW, z której korzysta obecnie ponad 6000 osób. Rozpoczęto już działania na rzecz poszerzenia zakresu usług medycznych o opiekę specjalistyczną. Mając natomiast na uwadze młodych pracowników, doktorantów i studentów, remontujemy i unowocześniamy domy studenckie oraz dom asystenta, a 1 października otwieramy Przedszkole SGGW.

W bieżącym roku zakończono remont dworku w Kociszewie, który będzie pełnił rolę ośrodka pracy twórczej. Dofinansowujemy pobyty pracowników i pracowników emerytowanych w ośrodkach szkoleniowo-wypoczynkowych SGGW. W minionym roku z tej możliwości skorzystało prawie 500 osób. Dbamy też o centrum sportowe, aby nie zapomniano, że aktywność fizyczna jest bardzo ważna, że poprzez sport kształtujemy nie tylko ciało, ale i duszę. Taka jest nasza Uczelnia. Takie są plany na najbliższą przyszłość.

Kończąc wystąpienie, chciałbym przytoczyć słowa Aleksandra Fleminga – szkockiego bakteriologa i lekarza, który powiedział: „Narodziny nowego zazwyczaj poprzedza jakieś banalne wydarzenie z życia. Newton spostrzegł

spadające jabłko, James Watt zaobserwował, jak kipi woda w kociołku, Roentgenowi zmętniała klisza fotograficzna. Ale wszyscy ci ludzie mieli wiedzę tak rozległą, że umieli z banalnych zdarzeń wyciągnąć rewelacyjne wnioski”.

Zachowajmy czujność Aleksandra Fleminga – jako pracownicy naukowcy w naszych badaniach, ale także w kształceniu studentów, byśmy wszyscy mieli szerokie spojrzenie na świat i potrafili właściwie go odczytywać.

W dniu inauguracji dziękuję wszystkim Państwu za troskę o naszą Uczelnię, jej dobre imię i rozwój. Życzę, by praca w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego przynosiła zadowolenie i sukcesy, a rozpoczynający się rok akademicki spełnił marzenia i oczekiwania nas wszystkich.

Serdecznie dziękuję Państwu za przybycie. Jeszcze raz pozdrawiam społeczność akademicką i przyjaciół SGGW, życząc każdemu z Państwa pomyślności, zdrowia, uśmiechu.